

DESPRI & MISIARIS ARCHITECTURE

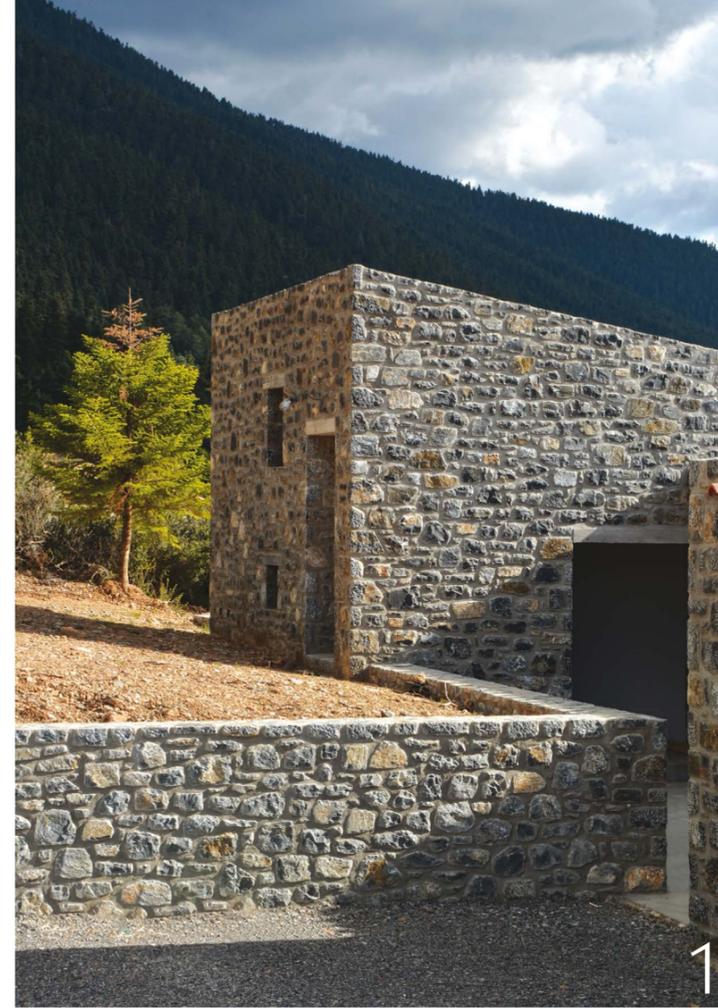
Το αρχιτεκτονικό γραφείο Desypri & Misiaris Architecture ιδρύθηκε το 2018 από δύο απόφοιτους του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (Ε.Μ.Π.), τον Αριστείδη Μησιάρη και την Ήρα Δεσύπρη. Με έδρα την Αθήνα, το γραφείο, με σεβασμό στην παράδοση, στην κλίμακα και στις αρχές της σύγχρονης αρχιτεκτονικής, επικεντρώνεται στη δημιουργία διαχρονικών αρχιτεκτονικών έργων.

Η ομάδα του Desypri & Misiaris Architecture προσεγγίζει κάθε έργο με συνέπεια και φροντίδα, υιοθετώντας μια ολιστική φιλοσοφία σχεδιασμού, που καλύπτει όλα τα στάδια, από την αρχική σύλληψη έως την τελική υλοποίηση, με στόχο τη δημιουργία έργων που προσφέρουν μοναδικές χωρικές εμπειρίες.

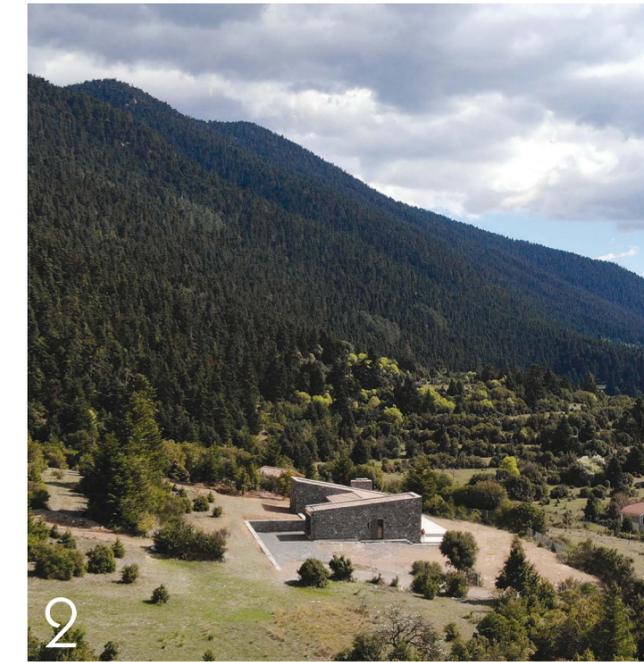
Το 2023, το έργο του γραφείου τιμήθηκε στα "Ελληνικά Βραβεία Αρχιτεκτονικής" της DOMa, ενώ σε διεθνές επίπεδο έχει επίσης διακριθεί, με εύφημο μνημία στο World Architecture Festival (2022), βραβείο Architecture MasterPrize (2022) και βραβείο Architizer A+Award (2019).

www.desypri-misiaris.com

"Μονόλιθοι", Μάνη | 2021, ©Γιώργος Σφρακιανάκης.

1, 2
Εξοχική κατοικία στη Βυτίνα.
©Labrini Lyrou, ©Aristidis Misiaris.

"Η αρχιτεκτονική δεν είναι μόνο το κτίριο ή το σχέδιο. Είναι ένα συνεχές ταξίδι σκέψης, παρατήρησης και δημιουργίας."

• Ποιο αποτελεί για εσάς το βασικό στοιχείο της αρχιτεκτονικής, το οποίο σας γοητεύει, ώστε να ασχοληθείτε μ' αυτόν τον τομέα;

Όταν καλείσαι να επιλέξεις το επάγγελμα που θα ακολουθήσεις, σπάνια ξέρεις με ακρίβεια τι πραγματικά επιλέγεις. Δεν είναι μια απόφαση βασισμένη στη γνώση, αλλά στη διαίσθηση. Σε μια αδιόρατη παρόρμηση. Ίσως έχεις ακούσει, ίσως έχεις διαβάσει, ίσως έχεις σχηματίσει μια ακινή εικόνα για το τι μπορεί να σημαίνει "αρχιτεκτονική". Αλλά η ουσία και η σύνθετη φύση της αποκαλύπτεται μόνο μετά την έναρξη των σπουδών και την εργασία επάνω σ' αυτήν.

Η αρχιτεκτονική δεν είναι μόνο το κτίριο ή το σχέδιο. Είναι ένα συνεχές ταξίδι σκέψης, παρατήρησης και δημιουργίας. Μια τέχνη και ταυτόχρονα μια επιστήμη που καθρεφτίζει τις πολιτισμικές αξίες των κοινωνιών, μέσα στις οποίες γεννιέται. Είναι το αποτύπωμα

των ανθρώπων στον χώρο και ο χώρος ως καθρέφτης του συλλογικού φαντασιακού. Αυτό που τελικά μας κέρδισε δεν ήταν ένα και μόνο στοιχείο, αλλά η δυναμική της. Η ικανότητά της να γεφυρώνει το παλιό με το νέο, τη θεωρία με την πράξη, τη φαντασία με την ύλη. Το γεγονός ότι κάθε νέο έργο ξεκινά από μια ιδέα και καταλήγει να δημιουργεί έναν ολόκληρο κόσμο, έναν κόσμο που δεν υπήρχε πριν και ο οποίος, στην πορεία ανοίγει πλήθος άλλων δρόμων, ιδεών, ερωτημάτων. Η καθημερινότητα του αρχιτέκτονα δεν επαναλαμβάνεται. Κάθε ημέρα είναι διαφορετική, διότι κάθε έργο και κάθε φάση του είναι και μια νέα συνθήκη, ένα νέο ερώτημα. Είναι ένα επάγγελμα που δεν σε αφήνει ποτέ να σταματήσεις να παρατηρείς, να σκέφτεσαι, να φαντάζεσαι και συνεχώς να εξελίσσεσαι. Η σύνθετη και απρόβλεπτη φύση της αρχιτεκτονικής είναι το πιο γοητευτικό της στοιχείο.

• Θεωρείτε ότι οι επιτυχημένες αρχιτεκτονικές πρακτικές πρέπει να επαναλαμβάνονται ή πρέπει πάντα ο δημιουργός να εξατομικεύει τα έργα του;

Πιστεύουμε στην ανάγκη εξατομίκευσης του αρχιτεκτονικού έργου, με σεβασμό στον τόπο, στον χρήστη και στο πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται. Κάθε έργο οφείλει να συνομιλεί με τη μοναδικότητα των συνθηκών του, να ανταποκρίνεται στις ανάγκες, να αφουγκράζεται την ταυτότητα του τόπου, να διαμορφώνεται μέσα από μια διαδικασία ερευνητική. Αυτό που ενδεχομένως μπορεί να επαναληφθεί, δεν είναι το αποτέλεσμα, αλλά η μεθοδολογία. Μια σταθερή προσέγγιση στην έρευνα, στην παρατήρηση, στον τρόπο με τον οποίο τίθενται τα ερωτήματα ή προσεγγίζονται οι περιορισμοί. Μια ποιότητα ακρόασης και πρόθεσης. Χωρίς την εξατομίκευση, υπάρχει ο κίνδυνος η αρχιτεκτονική να διαλοισθήσει σε μανιέρα:

3

5

6

6, 7, 8
Κατοικία
στον Διόνυσο 1.
Ολοκλήρωση 2023.
©Γιώργος Σφακιανάκης.

4

3, 4, 5
"Μονόλιθοι".
Δύο κατοικίες
στη Μάνη.
Ολοκλήρωση
2021.
©Γιώργος
Σφακιανάκης.

7

8

μία επανάληψη που παράγει έργα απρόσωπα, χωρίς ευαισθησία. Κάθε έργο είναι μια νέα ερώτηση και αξίζει τη δική του απάντηση.

• **Πιστεύετε ότι η ένταξη νέων στοιχείων σε υφιστάμενες κατασκευές αποτελεί μεγαλύτερη πρόκληση από έναν εκ νέου αρχιτεκτονικό σχεδιασμό;**

Κάθε μία από τις δύο περιπτώσεις έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες και τις δικές της απαιτήσεις. Δεν θα λέγαμε πως η μία είναι κατ' ανάγκη πιο εύκολη ή δύσκολη από την άλλη· η δυσκολία κάθε έργου εξαρτάται από ένα πλήθος παραγόντων, τεχνικών και εννοιολογικών.

Όταν καλείσαι να παρέμβεις σε μια υφιστάμενη κατασκευή, βρίσκεσαι αντιμέτωπος με το "υπαρκτό" —αυτό που έχει προηγηθεί της εποχής σου, αυτό που στέκει ήδη εκεί. Το κτίριο φέρει τη μνήμη του, τη φθορά του χρόνου, τις ατέλειες και τις αρετές του. Οι ιδιομορφίες του δεν είναι απλώς τεχνικά δεδομένα, αλλά αφηγήσεις, αποτυπώματα της ιστορίας. Για να μπορέσεις να δώσεις σ' αυτά νέα ζωή και νέα χρήση, χρειάζεται πρώτα να το κατανοήσεις, να αφουγκραστείς τι μπορεί να διασωθεί, τι να μετασχηματιστεί και τι να ανανεωθεί. Κάποιες φορές, αυτές οι ιδιαίτερες επιβάλλουν αυστηρούς περιορισμούς· άλλες φορές, απο-

τελούν πηγή μοναδικής έμπνευσης. Στον αντίποδα, ένας εκ νέου σχεδιασμός σε φέρνει αντιμέτωπο με το δέος του κενού. Το λευκό χαρτί δεν είναι απλώς ελευθερία, είναι και ευθύνη. Δεν υπάρχουν υφιστάμενες φόρμες ή δομές να σε κατευθύνουν, μόνο το πνεύμα του τόπου: η δυναμική που εκπέμπει κάθε γειτονιά, κάθε πόλη, κάθε τοπίο. Πρέπει να μπορέσεις να τη διαβάσεις προσεκτικά και, σε συνδυασμό με τις τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του κτιριολογικού προγράμματος, να συνθέσεις κάτι νέο· κάτι που να συνομιλεί με το περιβάλλον του, να εντάσσεται σ' αυτό χωρίς να το διαταράσσει, να το συμπληρώνει χωρίς να του επιβάλλεται. Η πρόκληση είναι να δημιουργήσεις μια νέα αφήγηση, που να συνεχίζει το αρχιτεκτονικό "μωσαϊκό" του τόπου και όχι να το διακόπτει.

• **Ο κάθε τόπος που φιλοξενεί ένα αρχιτεκτονικό δημιούργημα διατηρεί μία οικιστική ταυτότητα. Κατά τη γνώμη σας, θα πρέπει οι αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες, όπως υλικά και μοτίβα, να εντάσσονται απαρégκλιτα σ' αυτήν;**

Η απαρégκλιτη ένταξη λεπτομερειών και στοιχείων που προϋπάρχουν σε κάθε νέο έργο ενέχει τον κίνδυνο μιας "άκαμπτης" αρχιτεκτονικής, που εγκλωβίζεται στο παρελθόν. Μια τέτοια

συνθήκη μπορεί να στερήσει από τον σύγχρονο αρχιτέκτονα τη δυνατότητα να απαντήσει στα ερωτήματα και στις ανάγκες του καιρού του —να συνδιαλλαγεί με την εποχή του, μέσα από υλικά, μορφές και έννοιες που αποτυπώνουν τη δική της μνήμη και ταυτότητα. Ο μηχανικός μιμητισμός των ιστορικών στοιχείων μπορεί να οδηγήσει σε αρχιτεκτονική χωρίς ουσία —νέα κτίρια σκίες του παρελθόντος, χωρίς συνθετική συνέπεια και αυθεντικότητα. Η οικιστική ταυτότητα ενός τόπου δεν είναι στατική ούτε μονοσήμαντη. Είναι αποτέλεσμα μιας μακράς και συχνά σύνθετης διαδρομής, η οποία αποτυπώνει αλληπάλληλες στρώσεις πολιτισμού, τεχνολογίας και αισθητικής μέσα στον χρόνο. Μια προσεκτική ανάγνωσή αποκάλυπτε αυτήν τη δισταρωμάτωση και βοηθά τον αρχιτέκτονα να κατανοήσει πώς να παρέμβει· όχι για να επαναλάβει, αλλά για να συνεχίσει. Η σύγχρονη αρχιτεκτονική, επομένως, δεν καλείται να ενσωματωθεί παθητικά, αλλά να συνδιαλέγεται ενεργά με το τοπικό. Να σεβαστεί το υπάρχον, να το ερμηνεύσει και μέσα από αυτήν τη διαδικασία να προσθέσει κάτι γνήσιο στο "ιστορικό μωσαϊκό". Άλλοτε αυτό μπορεί να εκφραστεί μέσα από την υλικότητα, άλλοτε μέσα από τις αναλογίες ή τα μοτίβα. Πάντοτε, όμως, μέσα από μια δημιουργική ισορροπία ανάμεσα στην ενσωμάτωση και στην εξέλιξη.

• **Πόσο καθοριστική πιστεύετε ότι είναι η διαρκής επικοινωνία του πελάτη με τον αρχιτέκτονα στην εξέλιξη και στην τελική διαμόρφωση ενός έργου;**

Η επικοινωνία ανάμεσα στον αρχιτέκτονα και στον πελάτη αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την εξέλιξη και την επιτυχία ενός έργου· όχι απαραίτητα ως "διαρκής", αλλά πρωτίστως ως ειλικρινής και ουσιαστική. Απαιτείται ένα είδος αμοιβαίας εμπιστοσύνης και διαλόγου, μέσα από τα οποία οι ανάγκες τίθενται ξεκάθαρα, διαμορφώνονται, τα όρια επαναπροσδιορίζονται και η αρχιτεκτονική πρόταση αποκτά βάθος και σαφήνεια. Αυτός ο διάλογος δεν είναι μονόπλευρος. Ο πελάτης οφείλει να εκφράζει με ειλικρίνεια τις ανάγκες και τις προθέσεις του, ενώ η αρχιτεκτονική ομάδα καλείται να ακούει ενεργητικά, να ερμηνεύει και να τοποθετείται δημιουργικά· όχι απλώς εκτελώντας, αλλά συνδιαμορφώνοντας. Κάθε πρόταση πρέπει να τεκμηριώνεται. Κάθε απόφαση να συνοδεύεται από λόγο. Η εμπιστοσύνη είναι εξίσου κρίσιμη. Ο πελάτης, που εμπιστεύεται τον αρχιτέκτονα που επέλεξε, του επιτρέπει να λειτουργήσει όχι ως απλός "εκφραστής" μιας παραγγελίας, αλλά ως συν-οραματιστής ενός χώρου που θα έχει διάρκεια και ποιότητα.

• **Παίρνετε μέρος σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς; Ποιες είναι οι εμπειρίες σας και η γνώμη σας γι' αυτούς;**

Τα τελευταία χρόνια, λόγω του μεγέθους της ομάδας μας και του αυξημένου φόρτου εργασίας από ιδιωτικές αναθέσεις, δεν έχουμε καταφέρει να συμμετάσχουμε ενεργά σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς, παρότι θα το θέλαμε πολύ. Παράλληλα, η καθυστέρηση ή και η απουσία υλοποίησης πολλών διακεκριμένων προτάσεων αποτελεί για εμάς έναν επιπλέον αποτρεπτικό παράγοντα. Παρ' όλα αυτά, πιστεύουμε ότι οι αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία με τα οποία μπορεί να παραχθεί ποιοτική αρχιτεκτονική στον δημόσιο χώρο. Οφείλουν —και ιδανικά θα έπρεπε— να είναι ο βασικός θεσμικός μηχανισμός, μέσα από τον οποίο σχεδιάζονται οι υποδομές της πόλης: από τα μεγαλύτερα μωσαϊκά έως τις μικρότερες πλατείες. Πέρα από την επιλογή της "καλύτερης πρότασης", οι διαγωνισμοί λειτουργούν ως πλατφόρμες προβληματισμού και δημιουργικής ανταλλαγής. Εμπλουτίζουν τον δημόσιο διάλογο για το δομημένο περιβάλλον και δίνουν τη δυνατότητα σε νέες φωνές να ακουστούν. Θα θέλαμε στο μέλλον να έχουμε τη δυνατότητα να συμμετέχουμε

συστηματικά, συνεισφέροντας και εμείς σε αυτήν τη διαδικασία που θεωρούμε ζωτικής σημασίας για τη σύγχρονη αρχιτεκτονική παραγωγή.

• **Βάσει της αρχιτεκτονικής σας φιλοσοφίας θα ξεχωρίζατε κάποιο από τα έργα σας ως πιο αντιπροσωπευτικό;**

Δεν θα μπορούσαμε να ξεχωρίσουμε κάποιο έργο ως "το πιο αντιπροσωπευτικό", επειδή μια τέτοια επιλογή θα σήμαινε κατά κάποιο τρόπο την παγίωση —μια άνω τελεία— μιας φιλοσοφίας, που για εμάς βρίσκεται σε συνεχή εξέλιξη. "Εμείς διαμορφώνουμε τα κτίριά μας και κατόπιν, αυτά διαμορφώνουν εμάς" είχε πει ο Ουίνστον Τσόρτσιλ· μια φράση που, παρότι δεν προέρχεται από τον χώρο της αρχιτεκτονικής, συμπυκνώνει με ακρίβεια τη δική μας θεώρηση. Η αρχιτεκτονική δεν είναι κάτι στατικό, ούτε μια θεωρία που εφαρμόζεται μηχανιστικά σε κάθε νέο έργο. Είναι μια διαρκής διαδικασία αλληλεπίδρασης: ανάμεσα στον τόπο, στις συνθήκες, στο πρόγραμμα, στους ανθρώπους, η οποία, τελικά, διαμορφώνει συνεχώς τον ίδιο τον αρχιτέκτονα. Η αρχιτεκτονική, όπως και η σκέψη που την γεννά, εξελίσσεται. Κάθε έργο είναι μια στάση σ' αυτήν τη διαδρομή· όχι ένας προορισμός.